

ปีที่ ๑๖ เล่ม ๓ กันยายน ๒๕๑๑

ศิลปากร

ศิลปากร

นิทรรศการภาพถ่ายเดือนของกรมศิลปากร

FOR SOUTHERN SIDE.

YAMA god of the dead (Pluto),
with Kāla-purusha the chief custodian,
and Chitra-gupta the recorder, and owl
the messenger.

Scale 8:125

พระยง

ปีที่ ๑๖ เล่ม ๓

กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๑

สารบัญ

ปีที่ ๑๒ เล่ม ๓

กันยายน

๒๕๑๑

๑. สารบัญเล่มนี้ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา และสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา หน้า ๑
๒. บันทึกเรื่องความรู้ต่าง ๆ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา และพระยาอนุมานราชธน ,, ๑๒
๓. ประติมากรรมขอม ศาสตราจารย์ จอห์น บัวเชอส์เย ศาสตราจารย์ หม่อมเจ้าสุภัททิศ ดิศกุล ทรงเรียบเรียง ,, ๔๑
๔. ความพิณาสของภาพจำหลักที่ถ้ำเขาดมอรัตน์
ตำบลสระกรวด อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ นิคม มุสิกคามะ ,, ๕๕
๕. ใช้วัดใหญ่ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ นายแพทย์สำราญ วงศ์พำพันธ์ ,, ๗๓
๖. รายงานการขุดแต่งและบูรณะมณฑป วัดมหาธาตุ
ตำบลเวียง อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย สมจิตต์ เรืองคณะ ,, ๘๘
๗. คำอ่านศิลาจารึก อักษรและภาษาไทย, อักษรขอม ภาษาบาลี ได้มาจากเขาไกรลาส
สวนซ้าย ในพระบรมมหาราชวัง จังหวัดพระนคร ประสาน บุญประกอบ ,, ๙๔
๘. อธิบายเพลง “ดอกไม้นิไทร” ๓ ชั้น มนตรี ตราโมท ,, ๑๐๕
โน้ตเพลงดอกไม้นิไทร ของเก่า ,, ๑๐๖

SILPĀKON

Vol. 12

September, 1968

No. 3

CONTENTS

1. "San Somdet" (Letters Between Their Late Royal Highnesses Prince Naris and Prince Damrong)	Page 1
2. Notes on Miscellaneous Subjects by His Late Royal Highness Prince Naris and Phya Anuman Rajadhon	„ 21
3. Khom Sculpture by Professor Jean Boisselier Translated and Compiled by Professor M.C. Subhadradis Diskul	„ 41
4. The Ruin of Carving Pictures in the Cave of Themo Rat Mount, Tambon Sa Kruat, Amphoe Wichian Buri, Changwat Phetchabun by Nikhom Musikakhama	„ 55
5. Influenza in the Reign of King Rama VI by Dr. Samran Wangsapha	„ 73
6. Report on Excavation and Restoration of the "Mandapa" at Wat Mahathat, Tambon Wiang, Amphoe Chiang Saen, Changwat Chiang Rai by Somchit Ruangkhana	„ 88
7. Reading and Explanation of Thai Inscriptions in Thai Characters and Bali Inscription in Khom Characters, Found at Krailasa Mount, Suan Sai, in the Compound of the Grand Palace, Bangkok by Prasarn Boonprakong	„ 94
8. Explanation of the Thai Song, "Dok Mai Sai" by Montri Tramote	„ 105
Note on the Thai Song, "Dok Mai Sai" by Montri Tramote	„ 106

คำอ่านศิลาจารึก
อักษรและภาษาไทย สมัยสุโขทัย

ได้มาจากเขาไกรลาส สวนซ้าย ในพระบรมมหาราชวัง

ตำบลพระราชวัง อำเภอพระนคร จังหวัดพระนคร

ปัจจุบันอยู่ที่เขาไกรลาส สวนซ้าย ในพระบรมมหาราชวัง

เนื้อเป็นหินชนวน สีเขียว

วัดส่วนกว้าง ๕๑ ซม. ส่วนสูง ๑๒๙ ซม. ส่วนหนา ๑๙ ซม.

นายประสาร บุญประคอง อ่านและอธิบายคำ

ศาสตราจารย์ ดร. ประเสริฐ ณ นคร ให้คำปรึกษาและตรวจแก้

ด้านที่ ๑

คำจารึก

คำอ่านปัจจุบัน

๑.พ...	พ...
๒.แกม	แก่ม
๓.มหาสกก	มหาศัก
๔.(สา) มออกเก่า	สาม ^(๑) ออกเก่า
๕.(กุ) ที่ค่าไถ ๓๙	กุฎีค่าไถ ๓๙
๖.พระทสพิทธร	พระทสพิทธร (ม)
๗.เมืองสุโขไทยอัน	เมืองสุโขทัยอัน
๘.ญิกไสปานางคำเยีย	ญิกไสร บ่านางคำเยีย
๙.ทงงพระนี้โคหินหนา	ทั้งพระนี้โคหินหน้า
๑๐.นอินกูพระเปนเจ้าหน	น เอ็นกูพระเป็นเจ้าหน
๑๑.เอา...อกควยพระควยปานา	เอา.....อกควยพระควยบ้านา—
๑๒.นน...เรตคกทำเปนฉกตรกั	นน...เรตคกกระทำเปนนัตรกั

คำจารึก

๑๓.เราเล็งดูพระเย้ย...พระญาณกวา
โสภางาม
๑๔.(พ) ระพุทธรูปสี่พักจกัจารจาแถม
หววกวย
๑๕.จึงถวายเบญจางคปริศนแลวจ.....
กวาใน
๑๖.ช้างม้าข้าไททงหลายป้านางคำเย้ย
มีใจสรรธาหน(กั)
๑๗.จกัไกรกระทำพระพิหารสถานพระพุท
ธูปเจ้าจุ
๑๘.รงงามป้านางคำจึงให้ไปตามตริปะอง
ควยพระมหา
๑๙.มหาสงครามราชวาชอบพแล้วจึงให้ไป
ตามหา.....
๒๐.ระมีชีเถรณีแล้วตนพระมหาเถรสงม
ราชารังมา
๒๑.พระทณรังไซให้ซึ่งววังชยชนตา
เบื่องชายกอ
๒๒.รณิกนี้โสหักพังแต่ชวมหารมราช
ยุกอนแลอนนี้
๒๓.บุญพี่อายทณพระศรีราชเอารสเจ้า
เมืองสุโขทัย
๒๔.คำเย้ยลงขุนหากวังไซให้นายผูนึง
ชีอ้ายอินท
๒๕.ญชระพระพุทธรูปสถูปเจดีย์ทงพระ
พิหารกรั
๒๖.ดงคันแตงพยาบาลสืบเรือนแตงกวาค
วคคปกค

คำอ่านปัจจุบัน

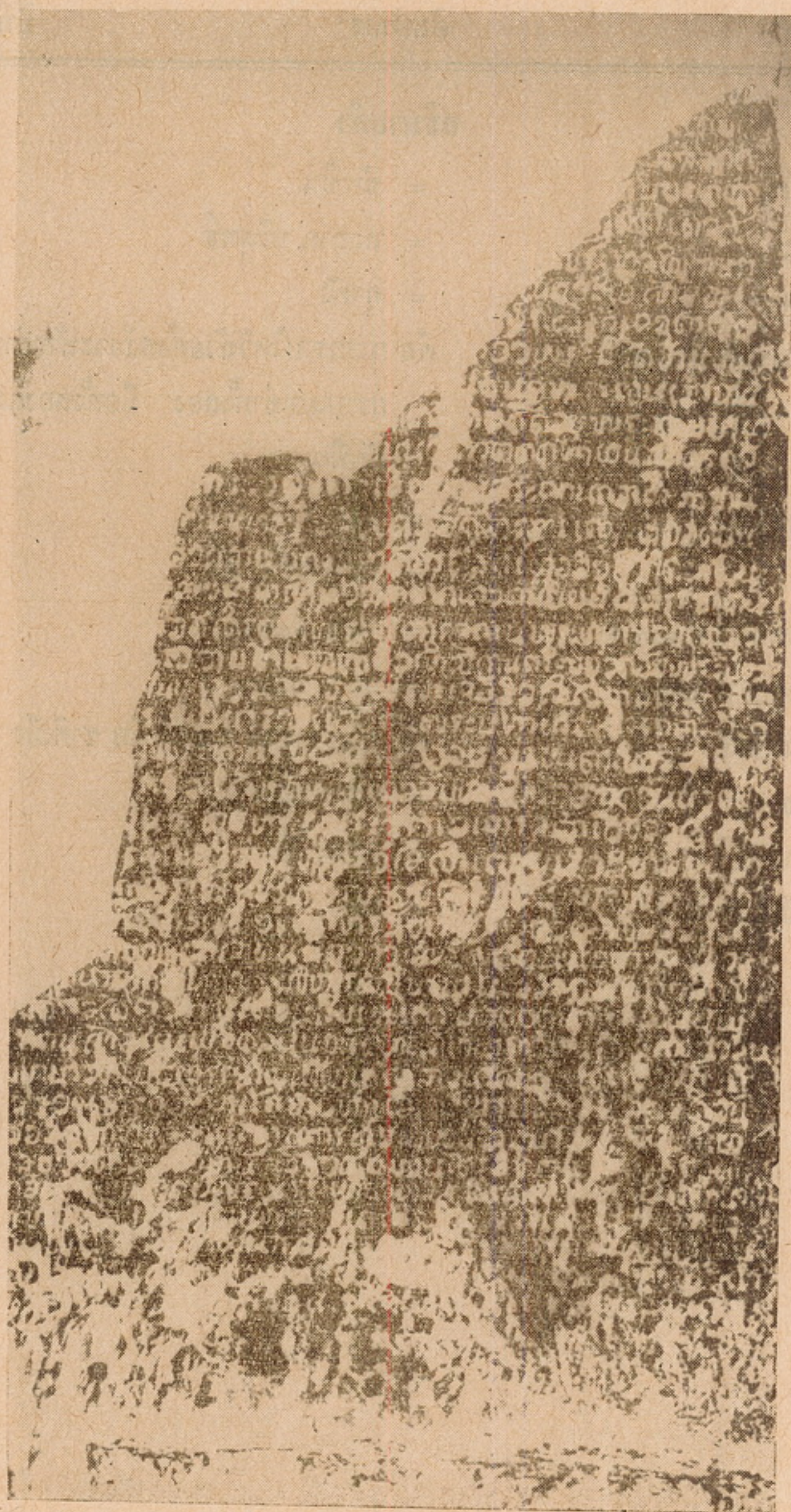
-เราเล็งดูพระเย้ย...พระญาณ^(๒) กัว่า
โสภางาม
-พระพุทธรูปสี่พัก^(๓) จกัเจรจาแถม
หัวควย
-จึงถวายเบญจางคปริศน^(๔) แล้วจึง.....
กัว่าใน
-ช้างม้า ข้าไททั้งหลายป้านางคำเย้ย
มีใจศรัทธาหนัก
-จกัไกรกระทำพระพิหารสถานพระพุท
ธูปเจ้าจุ^(๕)
-รงงามป้านางคำ จึงให้ไปตามตริปะอง
ควยพระมหา
-มหาสงครามราชวาชอบพแล้วจึงให้ไป
ตามหา.....
-ระมีชีเถรณี แล้วตนพระมหาเถรสงม
ราชารังมา^(๖)
-พระทณรังไซให้ซึ่งววังชยชนตา
เบื่องชายกอ
-รณิกนี้ไซรั หักพังแต่ชวมหารมราช
อยู่ก่อน แลอันนี้
-บุญพี่อายทณพระศรีราชโอรส เจ้า
เมืองสุโขทัย
-คำเย้ยลงขุน หากวังไซให้นายผูนึง
ชีอ้ายอินท
-ญชระพระพุทธรูป สถูป เจดีย์ ทังพระ
พิหารกรั
-ดงคันแตงพยาบาลสืบเรือน แตงกวาค
วัดปัก

คำจารึก

๒๗. ...คำทุกเซาไหคนน้องสงเข้าพระเรือนหนึ่ง
ต่างคนจึงเ
๒๘.ปานางคำกระทำพระพิหารในปีมะแม
มหาศกราชไค ๑๓๐๑ ปี
๒๙. (จุล) สกราชไค ๗๔๑ ปีเดือนสิบเอค
แรมสองคำหนขอมวันพุ
๓๐. ทธหนไทวนนเป็ลกสนนอันตีหนักหนา
กาลไครกคี่ไหลูงขุน
๓๑. แลปานางคำมีใจสรวรธาหนักหนาญศาสนา
ในพระ (เปนเจ้าทอง) ภิ
๓๒. กษุสงฆ์ทรงจ้งหันแห่งทานชีเถรธรรม
วิสาธ.....สัถ้วน
๓๓. แลวจิงหาภิก (สุ) สงมแลวบูรณทังเบืออง
นาคณมา (ไหวัน) ึ่งในอา
๓๔. วาสองกาสจ้งหันฉลงไอยทานไทร
ชีพงแลองคบริษา
๓๕. รถวันสรวพสคัปประธรรมทงทสชาติ
อันไไพเราะหนักหนา
๓๖. หา.....พาตพินแตร (สงง) พลล.....
๓๗.นารถ.....สววรรคนิรพานสถาน
๓๘. ...อนัน.....วสานพาย.....
นางไคเสวยราชไสไห
๓๙. ญ.....รณิกนีญาไคไห
.....
๔๐.
.....

คำอ่านปัจจุบัน

-คำทุกเซา ให้คนน้องสงเข้าพระเรือนหนึ่ง
ต่างคนจึงเ...
-ปานางคำกระทำพระพิหาร ในปีมะแม
มหาศักราชไค ๑๓๐๑ ปี(๑)
- จุลศักราชไค ๗๔๑ ปี(๘) เดือน ๑๑
แรม ๒ คำ หนขอมวันพุ—
- ธ หนไทวันเป็กสน(๙) อันตีหนักหนา
กาลไคฤกษ์คี่ ให้ลูงขุน
- แลปานางคำ มีใจสรวรธาหนักหนายอ(๑๐)ศาสนา
ในพระเป็นเจ้าทั้งภิ—
- กษุสงฆ์ทรงจ้งหันแห่งทานชีเถรธรรม
วิสาธ.....สัถ้วน
- แล้วจิงหาภิกษุสงฆ์ แล้วบูรณทังเบืออง
หน้าคนมาไหวันหนึ่ง ในอา—
- วาสองกาสจ้งหันฉลงไอย(๑๑)ทานไทร
จีบงแลองคบริษา—
- รถวันสรวพ สคัปประธรรมทังทสชาติ
อันไไพเราะหนักหนา
- หา.....พาตพินแตรสังข์พัลล(๑๒).....
-นารถ.....สววรรคนิรพานสถาน
- อนัน.....วสานพาย.....
นางไคเสวยราชไชรั ให้
- ญ.....รณิกนี อย่าไคให้
.....
-
.....

ศิลาจารึก ด้านที่ ๑

อักษรและภาษาไทย สมัยสุโขทัย

ได้มาจากเขาไกรลาส สวนซ้าย ในพระบรมมหาราชวัง พระนคร

อธิบายคำ

- (๑) ออก = ข้างขึ้น
- (๒) ชระ = สะอาด, บริสุทธิ์
- (๓) สี่พดัง = กุญแจ
- (๔) เบญจางคประดิษฐ์ คือ การกราบไหว้ด้วยทั้งอวัยวะห้าอย่างลงกับพื้นคือ
กราบเอาเข่าทั้งสอง มือทั้งสองและศีรษะจรดลง
กับพื้น
- (๕) จุง = จง
- (๖) รั้ง = แต่ง, สร้าง, ตั้ง
- (๗) มหาศักราช ๑๓๐๑ = พ.ศ. ๑๙๒๒
- (๘) จุลศักราช ๗๔๑ = พ.ศ. ๑๙๒๒
- (๙) วันเป็กสน คือ วันของชาติ ๆ หนึ่ง คือ ชาติเมือง
- (๑๐) ยอ = ยก, ทะนุบำรุง
- (๑๑) โอย = ถวาย, ให้
- (๑๒) พัลลุ = พลู

คำอ่านศิลาจารึก

อักษรขอม ภาษาบาลี สมัยสุโขทัย

ได้มาจากเขาไกรลาส สวนซ้าย ในพระบรมมหาราชวัง
ตำบลพระราชวัง อำเภอพระนคร จังหวัดพระนคร
ปัจจุบันอยู่ที่เขาไกรลาส สวนซ้าย ในพระบรมมหาราชวัง พระนคร
เนื้อเป็นหินชนวน สีเขียว

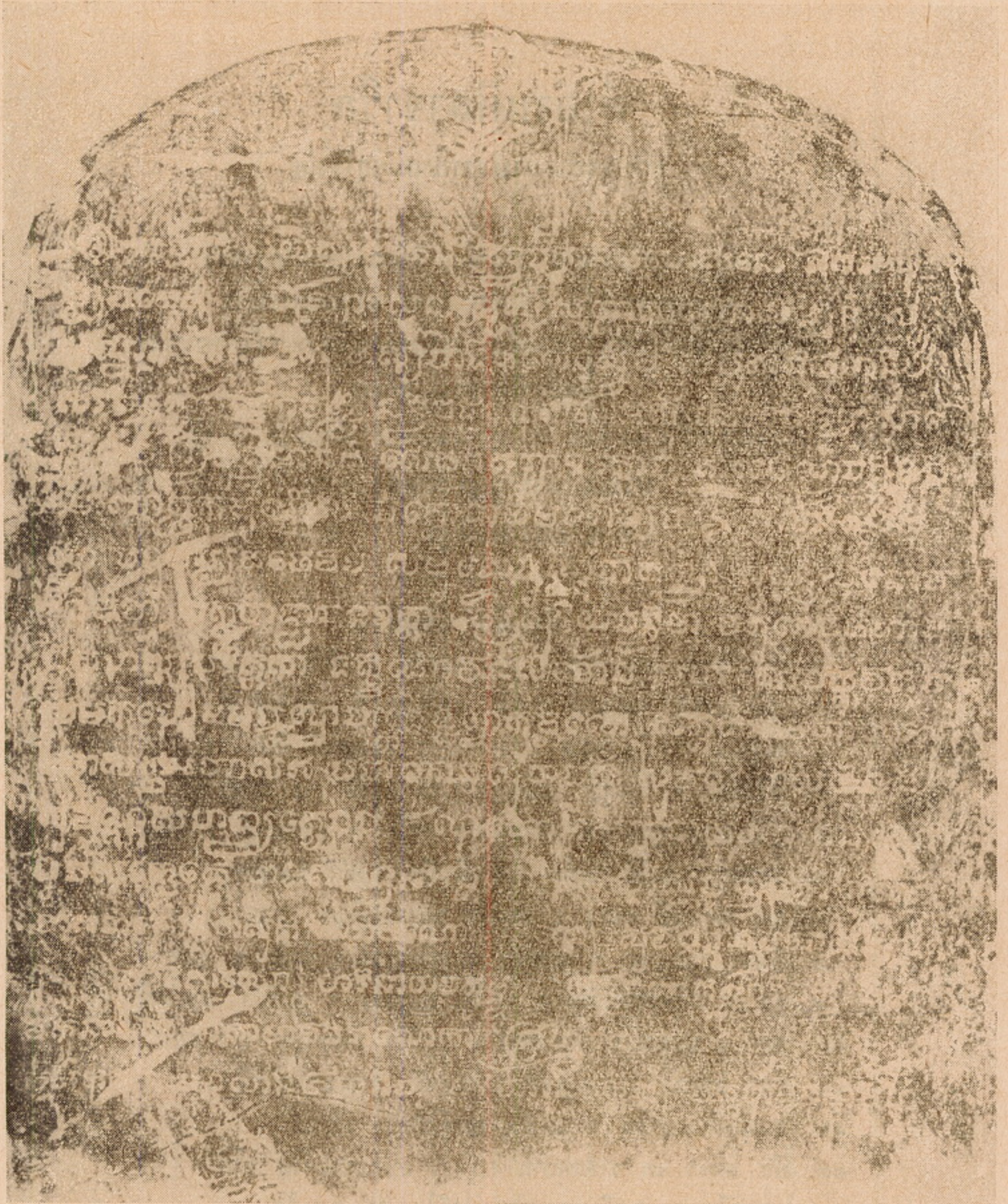
วัดส่วนกว้าง ๕๑ ซม. ส่วนสูง ๑๒๕ ซม. ส่วนหนา ๑๕ ซม.

นายประสาร บุญประคอง อ่าน

ร.ต.ท. แสง มนวิฑูร แปล

คำจารึก ด้านที่ ๒

๑. ๖ ปาเทสุ ยสฺส ชาทานิ เทว จกฺกานิ มหฺสิโน เอกเมก
๒. มฺปิ เอเตสุ สหสฺสสารํ สเนมิกํ สพฺพากาเรหิ สมฺปนฺนํ สุ-
๓. สณฺฐานํ สนาภิกํ ทสฺส ปาทกเลเสวว สมฺภุทฺตานิ อิมานิ จ
๔. สิริวฺจฺโจ จ โสวตฺติ นนฺทิวณฺณวณฺณสํ อักฺโข เจว ปาสาโท
๕. (ชีว) ญฺจวฺทฺธมานํ เสดจฺจตฺตญฺจ ขกฺโข จ ทาลวณฺณํ จ วิชินี
๖. โมรหฺตฺถกมฺมฺหิสํ ปตฺโต ทามมฺณิมฺปิ จ อุปฺปลํ นิลรตฺต-
๗. ญฺจ ปทุมมฺปิ ตเถว จ สมฺภุโท ปุณฺณปาติญฺจ ปุณฺณมโฏ จ
๘. หิมวา จกฺกวาพา จ นชฺตฺตา เมรฺสุริยจฺนฺทิมํ จตุโร จ มหาทิ-
๙. (ปา) ทฺวิสหสฺสปริตฺตกา ทกฺขิณาวณฺณสํ ๖ สปริโส จกฺกวตฺติ จ
๑๐. ยมกํ เหมมจฺจณฺจ จกฺกชฺชณฺจ กุมฺภิลो สกฺตคฺคฺกคา มหาเสลา
๑๑. ตถา สกฺตมฺหาสรา ปฏาโก สฺสฺสฺปาฏิกิ สฺวณฺณวาลพิชนี
๑๒. สฺวณฺณสีหพยฺคฺโม จ วลาโห อสฺสฺสโปสโถ วารโณ
๑๓. ปิจ สพฺเพ เต ราชสทฺเทน อวฺหยา เกลาสพฺพโต หโส
๑๔. จากฺวาโก จ วาสฺกิ เอราวโณ กรวิโก สฺวณฺณมโร.....
๑๕. กุกฺกุสุโร โกญฺโจ หรินาวา จกฺกมฺมุขา กิณฺณโร กิณฺณริปกฺขิ ชิวณฺชี-
๑๖. วกฺนามกา จกฺกามาวจรา โลกา พุรฺหมโลกา จ โสพฺส อฏฺฐจฺจตฺตร-
๑๗. สกฺ ทสฺส มงฺกลานิ อิมานิ จ ปริวารานิ จกฺกสฺส จกฺกปาท์ นมามิหํ

ศิลาจารึก ด้านที่ ๒
อักษรขอมภาษาบาลี สมัยสุโขทัย
ได้มาจากเขาไกรลาส สวนซ้าย ในพระบรมมหาราชวัง พระนคร

เรียบเรียงเป็นกาถาดังนี้

ปาเทสุ ยสฺส ชาทานิ
 เอกเมกมฺปิ เอเตสุ
 สพฺพากาเรหิ สมฺปนฺนํ
 ตสฺส ปาทตเล เสว ว
 สิริวฺจฺโณ จ โสวตฺถิ
 องฺกุโส เจว ปาสาทิ
 เสตถตฺตญฺจ ขกฺโข จ
 โมรหตฺถกมฺมฺหิสํ
 อุปลํ นิลรตฺตญฺจ
 สมฺพุทฺโท ปุณฺณปาติญฺจ
 จกฺกวาพา จ นกฺขตฺตา
 จตุโร จ มหาทีปา
 ทกฺขินาวภูฏสงฺโข จ
 ยมกํ เหมมจฺฉญฺจ
 สตฺตคกฺกา มหาเสลา
 ปฏาโก สํสุปาฏฺกิ
 สุวณฺณสีหพยคฺโข จ
 วารโณปิจฺ สพฺเพ เต
 เกลาสปพฺพโต หํโส
 เอราวโณ กรวิโก
 ...กุกฺกุสุโร โกณฺโฏ
 กิณฺนโร กิณฺนริปฺกฺขิ
 จกามาวจรา โลกา
 อฏฺฐตฺตรสทํ ตสฺส
 ปริวารานิ จกฺกสฺส

เทว จกฺกานิ มहेสิโน
 สหสฺสาร์ สเนมิกํ
 สุตฺตญฺญานํ สนาภิกํ
 สมฺภุตานิ อิมานิ จ
 นนฺทิวภูฏวฏฺสกํ
 ชีวญฺจวฑฺฒมานกํ
 คาลวณฺฏํ จ วิชินี
 ปตฺโต ทามมณฺธิปิจ
 ปทุมมฺปิ ตเถว จ
 ปุณฺณมโฏ จ หิมวา
 เมรุสุริยจนฺทิม่า
 ทฺวิสสฺสปริตฺตกา
 สปริโส จกฺกวตฺติ จ
 จกฺกธชฺชญฺจ กุมฺภิโล
 ตถา สตฺตมฺหาสรา
 สุวณฺณวาลพีชนี
 วลาโห อสฺสโปสโก
 ราชสทฺเทน อวฺหยา
 จกฺกวาโก จ วาสุกิ
 สุวณฺณภมฺโร.....
 หรินาวา จตุมฺมุข
 ชีวญฺจวฑฺฒนามกา
 พุรหฺมโลกา จ โสฬส
 มงฺกลานิ อิมานิ จ
 จกฺกปาทํ นมามิหํ ฯ

คำแปล

พระมเหสี (พระพุทธร) มีจักรเกิดขึ้นในพระบาททั้งสอง ในจักรนี้แต่ละจักรมี
ซี่ฟันซี่พร้อมด้วยกง สมบูรณ์ด้วยอาการทั้งปวง มีคุมมั่นคง และในพื้นพระบาทของพระมเหสี
นั้น มีสิ่งเหล่านี้ คือ สิริวิจุโณ นางฟ้า (บางท่านแปลว่าแว่นส่องหน้า บางท่านแปลว่า นางฟ้า
ส่องแว่น) โสวตถิ นนทิวณฺณ รูปสวัสดิกะเวียนขวา วณฺณสกํ ดอกไม้กรองบนศีรษะ องกุโส
ขอช้าง ปาสาโท ปราสาท ชีวํ นกพริก วุฑฺธมานกํ ดอกพุดซ้อน เสด็จคตํ ร่มขาว ขกโค
มีคหรือพระขรรค์ไชยศรี ทาลวณฺณํ ขั้วลูกตาลหรือลูกตาลทั้งขั้ว วิชนี พัด โมรหตุกํ หาง-
นกยูงมัตเป็นกำ อณฺหิสํ ผ้าโพกศีรษะหรือมกุฏ ปตฺโต บาตรหรือภาชนะ ทามมณฺี เชือกแก้ว
อุปลํ ดอกบัวสาย นิลํ ดอกบัวเขียว รตตํ ดอกบัวแดง ปทุมํ ดอกบัวหลวง สมุทฺโท ทะเล
ปฺนุณฺปาติ ภาชนะใส่น้ำเต็ม ปฺนุณฺมโณ หม้อใส่น้ำเต็ม หิมวา ป่าหิมพานต์ จกฺกวาพา ลูกโลก
นกขตุตา ทาว เมรุ ภูเขामेरุ สุริโย ดวงอาทิตย์ จนฺทิมมา ดวงจันทร์ จตุโร มหาที่ป่า
มหาทวีปทั้ง ๔ ทวิสหสฺสปริตฺตกา มีทวีปน้อยสองพัน ทกฺขินาวณฺณสงฺโข สังข์ทักษิณาวฏฺ์ คือ
เวียนขวา สปริโส จกฺกวตฺติ พระเจ้าจักรพรรดิพร้อมทั้งบริวาร ยมกํ เหมมจณฺ์ ปลาทองทั้งคู่
จกฺกํ จักร ธชฺชํ ธงชัย กุมฺภิลो จรเช้ สตฺตกตฺตา แม่น้ำ ๗ สาย (ในอินเดีย) มหาเสลา
ภูเขใหญ่ ๗ ภูเขา (ในอินเดีย) ตถา และ สตฺตมหาสรา สระ ๗ สระ (ในอินเดีย) ปฏฺาโก
ธงปฏาก สํสุ ปลาฉลาม ปาณฺณิกิ แก้ว สวณฺณวาลพิชนี พัดทองขนหางสัตว์ สวณฺณสีโห
ราชสีห์ทอง พยคฺโม จ และเสื่อ วลาหโก อสุโส ม้าวลาหก อุโปสโก วารโณ จ และช้าง
ตระกูลอุโปสถ ทั้งหมดเหล่านี้เรียกรวมด้วยราชาศัพท์

เกลาสปพุพโต ภูเขาไกรลาส หงฺโส หงส์ จกฺกวาโก จ และนกจากพราก วาสฺกึ
พระยานาค เอราวโณ ช้างเอราวัณ กรวิโก นกการเวก สวณฺณภมโร แมลงภู่ทอง.....
กุกกุสุโร ไก่เถื่อน โกณฺโญ นกกระเรียน หรินาวา เรือทอง จตุมฺมุขา รูปมหาพรหม ๔ หน้า
กิณฺนโร กิณนร กิณฺนริปกฺขิ นางกิณนร ชีวณฺชีวกนามกา นกชื่อนกกระทาดง ฉกามาจรโลกา
โลกสวรรค์ ๖ ชั้น โสฬสพฺรหฺมโลกา จ และพรหมโลก ๑๖ ชั้น มงคลทั้งหลายเหล่านี้ รวมเป็น
๑๐๘ ข้าพเจ้าขอนมัสการพระบาทที่มีรูปจักรของพระพุทธรนั้น และบริวารทั้งหลายของจักรนั้น ฯ

คำอ่านศิลาจารึก

อักษรและภาษาไทย ที่ใช้ในลานนาไทย สมัยอยุธยา

ได้มาจากเขาไกรลาส สวนซ้าย ในพระบรมมหาราชวัง
ตำบลพระราชวัง อำเภอพระนคร จังหวัดพระนคร
ปัจจุบันอยู่ที่เขาไกรลาส สวนซ้าย ในพระบรมมหาราชวัง พระนคร
เนื้อเป็นหินชนวน สีเขียว
วัดส่วนกว้าง ๔๔.๕ ซม. ส่วนสูง ๔๖ ซม. ส่วนหนา ๓ ซม.

นายเทิม มีเต็ม อ่าน

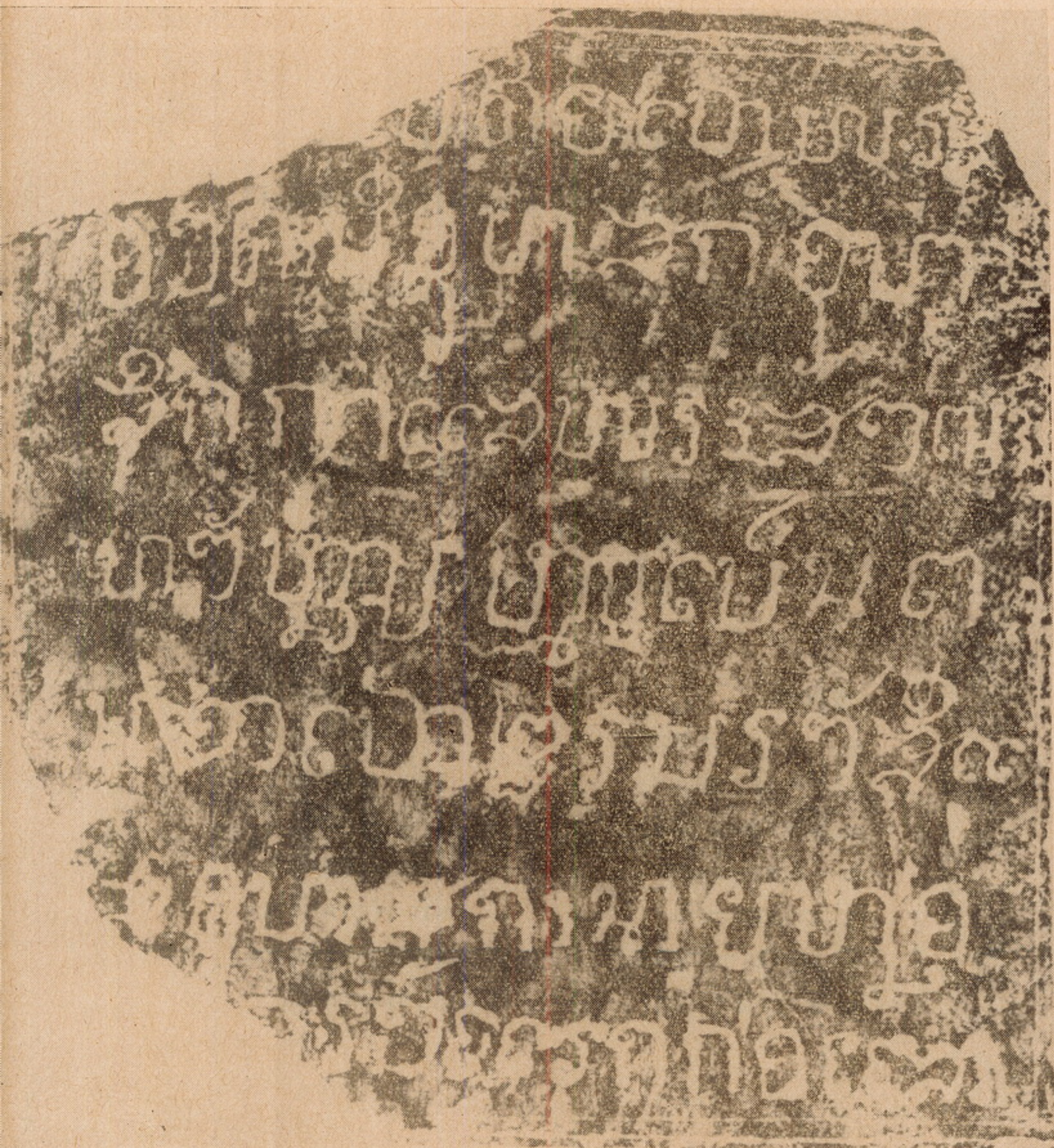
นายประสาร บุญประคอง ตรวจแก้

คำจารึก

๑. (เจ) คียเจ้าพระ
๒. องค์นี้อุปาสกอุบา
๓. สิกกาแลพระสงฆ์
๔. ทงให้ลายหมายเป็นต
๕. นว่าเจ้าธรรมรังสีแ
๖. ลอุปาสก ฯ นายหน่อ
๗. ... ครั้งแรกก่อแล

คำอ่านปัจจุบัน

-เจดีย์เจ้าพระ
องค์นี้ อุปาสกอุบา —
สิกกาแลพระสงฆ์
ทงให้ลายหมายเป็นต —
นว่า เจ้าธรรมรังสีแ —
ลอุปาสก ฯ นายหน่อ
... ครั้งแรกก่อแล

ศิลาจารึกอักษรและภาษาไทย ที่ใช้ในลานนาไทย สมัยอยุธยา
ได้มาจากเขาไกรลาส สวนซ้าย ในพระบรมมหาราชวัง พระนคร